

Rijnlands denken en doen.

Als het aan Hein Pieper ligt wel. Deze bevolgen voorzitter van CDA-Overijssel, ex-Tweede Kamerlid en initiatiefnemer van het Slangenburgberaad hield donderdag 28 november j.l. voor een volle zaal in Oirschot een lezing, op uitnodiging van de initiatiefgroep Praktische Politieke Filosofie (PPP).

Aan de deelnemers aan deze dialoog-avond was het verschil tussen het Angelsaksische en het Rijnlands economische model wel bekend, maar Pieper wist door te schakelen naar een nieuwe manier van denken: Het Rijnlands Denken.

Hoe we onze maatschappij nu ingericht hebben, en hoe we hem zouden kunnen omvormen werd goed gedocumenteerd en doordacht aan ons voorgespiegeld, via sprekende anekdotes en boekpassages van o.a. Anselm Grün, Robert Reich, Dirk de Wachter en Ulrich Beck.

Daarnaast werden ook praktische voorbeelden uit Piepers eigen werk en leven gedeeld, evenals de ons allen welbekende Potvis Johanna/Johannes en zijn nalatenschap: de Potvisprotocollen.

Enkele eyeopeners:

1. De samenleving is geen model.
2. Economie is geen exacte wetenschap, maar een geesteswetenschap.
3. De maakbare samenleving is een idee fixe.
4. Het maatschappelijk middenveld is aan het verdwijnen.
5. Het is een misvatting dat het publieke domein neutraal moet blijven: Juist in het publieke domein moeten mensen het gesprek kunnen aangaan over wat voor hen belangrijk is.
6. De werkelijke maatschappelijke beslissingen worden niet langer genomen in de politiek, maar in de financiële sector en in de wetenschap.

Het Rijnlands denken.

In plaats van een kapitalistisch Angelsaksisch of Rijnlands model te volgen, en de maatschappij naar dat model in te richten, moeten we onze aandacht verleggen van Geld (kapitaal) naar Identiteit. We merken in onze samenleving als gevolg van allerlei incidenten bij bestuurders maar ook door onzekere economische tijden een steeds groter wordend gebrek aan vertrouwen. Deze vertrouwenscrisis probeert de overheid te bezweren door steeds meer wetgeving en protocollering, waarmee men de risico's probeert te beheersen. Hierdoor wordt de boosheid en krampachtigheid van burgers steeds groter, maar de

neiging om verantwoordelijkheid te ontlopen ook (zie bijvoorbeeld de felle reacties op Twitter). Er ontstaat een “gefrustreerd zelf”.

Een deel van de macht aan het maatschappelijk middenveld teruggeven (oud CDA-principe) zal niet meer werken, omdat dat aan het leeglopen is (gemiddelde leeftijd van vakbondsleden is 65+, van de kijkers van Nederland 1 is 75+).

Mensen, en juist ook jongeren, hebben echter wel behoefte aan relaties, aan een eigen identiteit, aan vertrouwen, aan eigen verantwoordelijkheid, aan erkenning voor hun vakmanschap. Geef mensen het vertrouwen terug in hun zelflerende en zelf organiserende kwaliteiten. Niet alleen als overheid, maar ook als bedrijf kun je je richten op deze behoeften.

Dáár zet het Rijnlands denken op in , met als basis het Christelijk sociaal denken, dat het CDA niet vreemd is, en de regel van Benedictus, die ook voor de huidige tijd verrassend praktisch blijkt. Zelf gaf Hein Pieper aan dat hij open staat voor een betere, meer treffende term dan Rijnlands denken.

Toch blijven er aan het eind van de avond wat vragen open:

Zou het CDA het Rijnlands Denken als leidraad willen nemen voor zijn verdere ontwikkeling?

Hoe kun je Rijnlands Denken direct naar de praktijk vertalen: wat kan het betekenen voor een bijstandsmoeder of asielgerechtigde?

Aan het einde van de avond kon één conclusie getrokken worden: het CDA zou er goed aan doen om zich rekenschap te geven van hetgeen Hein Pieper ziet als de vraagstukken van deze tijd. Het verdient aandacht op de CDA agenda. PPP raadt andere grote gemeentelijke – en provinciale afdelingen deze spreker zeker aan.

Herbertine Buiting

Foto's: Andre den Oudsten